

Cea dintâi duminică a Sfântului şi Marelui Post al Sfintelor Paşti este sărbătoarea Ortodoxiei. Ea este intitulată Duminica Ortodoxiei, a Ortodoxiei biruitoare asupra tuturor ereticilor şi ereziilor.

Mântuitorul nostru Iisus Hristos le- a spus, Sfinţilor Săi Apostoli, că El este"Calea, Adevărul şi Viaţa"(Ioan 14, 6). Sfinţii Apostoli au manifestat permanent o grijă deosebită de a vesti fără ştirbire, fără împuţinare sau adăugare „mărirea" cea vestită de Iisus Hristos şi să o păstreze „drept". Pentru exprimarea acestor două cuvinte s- au folosit doi termeni greceşti neotestamentari pentru „mărire" s- a folosit „δοξα"“doxa" iar pentru drept „ορθος" „ortos", din care s- a compus cuvântul „ορθοδοξ" „ortodox"-„dreaptă mărire".

Sfântul Ioan Damaschinul (+ 749) dă cea mai deplină definiţie a ortodoxiei, în cartea sa „Expunerea precisă a credinţei ortodoxe", „ca grijă a lui Dumnezeu de a se împlini în lume viaţa şi învăţătura Fiului lui Dumnezeu Întrupat".

În această duminică arătăm şi învăţătura ortodoxă despre cinstirea sfintelor icoane. O mare tulburare s- a produs în sânul Bisericii Ortodoxe pe tema cinstirii sfintelor icoane, din cauza iconoclasmului, iniţiat de Leon al III- lea Isaurul (717- 740)., care a avut la bază erezia monofizită, potrivit căreia Hristos a avut o singură fire, cea divină, şi astfel nu poate fi reprezentat prin icoană. Icoanele au fost înlăturate din biserici şi înlocuite cu tablourile împăratului, diferite scene din natură, păsări, pomi , fructe, şi alte scene profane: alergări de cai, scene de vânătoare, teatrale şi de război,etc.

În apărarea icoanelor a scris îndeosebi Sfântul Ioan Damaschinul, monah şi teolog care a trăit în Damasc, apoi la Ierusalim. El a respins afirmaţia iconoclaştilor cum că cinstirea icoanelor ar fi o reînviere a idolatriei, demonstrând că icoana este un simbol şi un mijlocitor al sfântului

reprezentat pe ea. Reprezentarea Mântuitorului trebuie pusă în legătură cu dogma hristologică a celor două firi ale Sale, divină şi umană, argumentul zugrăvirii Sale ca om fiind realitatea întrupării şi petrecerii Sale. în trup, printre oameni.

Sfântul Ioan Damaschinul a precizat cele patru roluri ale sfintelor icoane, şi anume: rol pedagogic- didactic, rol estetic de împodobire, rol cultic de necesitate liturgică, şi rol haric de mijlocire a darurilor dumezeieşti.

Sinodul al VII- lea Ecumenic de la Niceea , din 787, a aprobat învăţăturile Sf. Ioan Damaschinul, restabilind cultul sfintelor icoane, comunicând hotărârile sinodale tuturor mitropoliilor şi episcopiilor din Biserică, atât în Răsărit cât şi în Apus.

Ajungând la domnie Leon al V- lea Armeanul (813- 820), a forţat respingerea hotărârilor Sinodului al VII- lea Ecumenic, inaugurând o nouă perioadă de luptă împotriva tuturor celor ce se închinau la icoane. După venirea la tron a împărătesei Teodora (842- 856), ca regentă, şi la scaunul patriarhal al Constantinopolului, a patriarhului Metodiu (843- 847), s-a întrunit la 1 Martie 843 la Constantinopol un sinod la care au participat toţi episcopii, egumenii şi monahii care au suferit în cursul luptelor iconoclaste. Sinodalii au declarat valabile toate hotărârile celor şapte sinoade ecumenice, au restabilit cultul icoanelor, anatematizând pe toţi iconoclaştii. De asemenea au condamnat pe toţi ereticii şi ereziile lor, începând cu Simon Magul, stabilindu- se Duminica Ortodoxiei, prima Duminică din Postul

Păresimilor, pe atunci 11 Martie 843, ca biruinţă deplină a Ortodoxiei.

De atunci Biserica Ortodoxă sărbătoreşte Duminica Ortodoxiei, în fiecare an, în prima Duminică a Sfântului şi Marelui Post al Sfintelor Paşti , întotdeauna afirmându- se învăţătura cea dreaptă că icoanele nu sunt simple opere de artă, ci documente ce cuprind idei creştine, şi ele impun ca un fenomen specific dogmatic, relevând legătura spirituală dintre Dumnezeu şi

sfinţii Săi cu credincioşii, precum şi a acestora cu Creatorul, până la comuniune.

În Duminica aceasta în toate bisericile din cuprinsul Patriarhiei Române se citeşte Pastorala Sfântului Sinod care din nou ne îndeamnă să contribuim la Fondul Central Misionar, din care se ajută parohiile mai sărace şi se sprijină material opera caritativă şi social- filantropică a bisericii noastre.

Adunarea Naţională Bisericească, în ședința din Februarie 2016 a arătat opera social-filantropică desfăşurată de eparhiile Patriarhiei Române în anul 2015. În eparhiile Bisericii Ortodoxe Române funcţionează în prezent 766 de instituţii şi servicii sociale, dintre care: 150 cantine sociale şi brutării, 52 instituţii medicale şi farmacii, 97 centre de zi pentru copii, 54 centre educaţionale, 16 centre de zi pentru vârstnici, 50 centre rezidenţiale pentru vârstnici, 25 centre comunitare, 37 centre de tip familial, 40 grădiniţe sociale şi after-school, 14 locuinţe protejate, 78 centre de informare, consiliere şi resurse, 2 instituţii de învăţământ pentru adulţi, 16 centre de urgenţă (pentru persoane fără adăpost, victime ale violenţei domestice şi ale traficului de persoane), 9 campusuri de tabără şi alte 126 de instituţii sociale cu specific diferit.

La nivelul eparhiilor Patriarhiei Române se află în derulare 489 de proiecte şi programe sociale, dintre care 326 finanţate din fonduri proprii, 41 cu finanţare publică, 35 cu finanţare externă şi 87 cu finanţare mixtă.

În anul 2015 au beneficiat de asistenţă socială de specialitate 31.498 copii din așezămintele

sociale ale Bisericii Ortodoxe Române, dar mai ales din familii sărace şi fără posibilităţi de întreţinere sau cu părinţi aflaţi la muncă în străinătate, 3.707 persoane cu dizabilităţi (deficienţe de vorbire, vedere şi auz, consumatori de droguri sau alte tipuri de dependenţe, persoane infectate cu HIV/SIDA etc.), peste 21.010 persoane vârstnice din aşezămintele de protecţie socială bisericeşti, din centrele sociale de tranzit şi adăposturi de noapte, bătrâni singuri, nedeplasabili, abandonaţi de familie şi cu grave probleme de sănătate, 23.934 şomeri, adulţi în dificultate, victime ale traficului de persoane, victime ale violenței familiale, deţinuţi eliberaţi, victime ale calamităților naturale şi aproximativ 8 387 persoane din alte categorii sociale defavorizate.

3. Anul trecut eparhiile Patriarhiei Române, prin birourile social-filantropice, au acordat ajutoare financiare directe în valoare de 11.605.048 lei şi ajutoare materiale în valoare estimată de 22.912.063 lei.

În ansamblu, pentru susţinerea întregii activităţi de asistență socială și filantropică şi pentru sprijinirea sinistraților, în anul 2015, la nivelul Patriarhiei Române, s-au cheltuit aproape 123 milioane lei.

Situaţia statistică prezentată şi sumele cheltuite nu includ activitățile social-filantropice şi educaţional-culturale desfăşurate permanent de parohiile şi mănăstirile Patriarhiei Române din ţară şi străinătate

Să ne aducem aminte că trebuie să fim solidari cu cei ce sunt în suferinţă şi prin obolul nostru să ne aducem contribuţia noastră la opera caritativă a bisericii noastre. Astfel că ortodoxia, dreapta mărire, nu se rezumă numai la afirmarea ei într- un plan teoretic, ci este şi o viaţă trăită în dragoste faţă de semenii noştri, în săvârşirea de fapte bune, având certitudinea, sprijinită pe cuvintele Mântuitorului nostru Iisus Hristos, că nici un pahar de apă oferit semenului aflat în nevoinţă, nu va rămâne nerăsplătit.

Pr. Prot. Vasile A. Pop